

Cuprins

Sfântul Grigorie Decapolitul și Bistrița Olteniei — două fenomene și trei perspective (diac. Ioan I. Ică jr)	5
I. Perspectivă istorică	5
Bistrița Olteniei în secolul XIX — monumentul distrus și reinventat	5
Descoperirea unui tezaur cultural fascinant	11
Moartea clinică a unei mănăstiri	12
Miraculoasa resuscitare...	14
... cu un program tridimensional	15
Restituirea memoriei	17
Monografia angajată	18
Origini isihaste în veacul XIV	19
Un precursor dispărut înainte de vreme	22
Un franciscan cruciat în racla de la Bistrița?	24
Pe urmele unui trup dispărut...	28
... minorității și <i>Analele</i> lor	28
... otomanii și moaștele creștinilor	29
... bollandiștii și <i>Acta Sanctorum</i>	30
Mărturia unui provincial franciscan din Vinț — fixația pe Bistrița	32
Un scriitor catolic român...	36
... și replica unui istoric	37
„Mărturii documentare” pentru Decapolit	39
Trei devastări ale Bistriței într-un secol	42

„Viața” slavonă postulată... ..	44
... și descoperită	46
„Viețile” în românește	47
Veniamin Micle <i>versus</i> Filippo de Marchis	49
Cruciada franciscană a Capistranului și sensurile ei ..	51
Romanul istoric al unor relicve franciscane dispărute .	55
Grigorie Decapolitul în trei „dosare”	62
II. Perspectivă liturgică	63
Dosarul liturgic	63
Služba-standard pentru 20 noiembrie	65
Služba specială greacă a lui Matei al Myrei	68
Contextul publicării	74
Služba specială românească	77
Contextul tipăririi	79
III. Perspectivă hagiografică	85
Grigorie Decapolitul și Iosif Imnograful în <i>Viețile</i> <i>sfinților</i>	85
Spre „Viața” bizantină originală	92
Prima ediție — anonimă	93
Descoperirea autorului — Ignatie diaconul și operele sale	94
A doua ediție — sub semnul istoriei	96
O biografie angajată	98
O cronologie precisă	101
Mai mulți Ignatie?	103
Revelațiile unei corespondențe... ..	105
... agitata biografie a unui autor bizantin din secolul IX	106
Ignatie și Pseudo-Ignatie?	109
O ediție critică și o introducere revizionistă... ..	110
... și o necesară punere la punct	113
Iosif, ucenicul-poet, și cele două „Vieți” ale lui	115
Recitind „Viețile” cuvioșilor Grigorie și Iosif în contextul secolului IX	119
Legenda-sinaxar a Bistriței — cuviosul Barbu ctitorul și minunile lui	124

*I. Viața bizantină originală — portretul
unui isihast harismatic din veacul IX*

Viața și minunile cuviosului Grigorie Decapolitul, de Ignatie diaconul (cca 846)	139
---	-----

II. O relatare atribuită

Relatare despre vedenia unui arab devenit martir al lui Hristos	181
--	-----

III. Viața ucenicului-poet în două variante

Viața cuviosului Iosif inmograful, de Teofan arhimandritul (cca 900)	191
Cuvântare la viața cuviosului Iosif inmograful, de Ioan diaconul (cca 1000)	207

*IV. Notițele Sinaxarului constantinopolitan
și primele versiuni românești*

Notițele Sinaxarului constantinopolitan (cca 1000)	235
Viața și petrecerea svinților (Iași, 1682)	239
Sinaxarul din Mineiul slavo-român pe noiembrie (Buzău, 1699)	245

*V. Nou sinaxar și nouă slujbă grecească
în Valahia la începutul secolului XVII*

Matei al Myrei, Scurtă povestire pentru care pricină s-a alcătuit această slujbă	253
Matei al Myrei, Slujba cuviosului Grigorie Decapolitul	269

VI. Prefețe la slujbele sfântului Grigorie Decapolitul

Șerban Greceanu, Prefața-dedicație către Constantin Brâncoveanu la editarea slujbei în 1692	281
Prefața episcopului Râmnicului, Grigorie Socoteanu	285

VII. Două vizite la Bistrița

Patriarhul Macarie III al Antiohiei și arhidiaconul Paul din Alep (5–7 iulie 1657)	289
Mitropolitul Ungrovlahiei Neofit II Cretanul (2–3 august 1746)	293

*VIII. Procesiunea la București în 1765
— două relatări în contrast și un epilog*

Hrisovul cancelariei domnitorului Ștefan Racoviță	299
Relatarea lui Blasius Kleiner, provincial franciscan din Vinț	307
Este sfântul Ioan Capistranul îngropat la Bistrița? (P. Leonard Leemens, 1917)	319

IX. Cuvântarea unui episcop erudit, 1779

Chesarie al Râmnicului, Cuvânt cu prilejul procesiunii la Craiova la vreme de secetă și lăcuste	325
--	-----

*X. Tradiția Bistriței — viața și minunile
cuviosului Barbu, ctitorul de la Bistrița*

Relatarea ieroschimonahului Chiriac Râmnicianul (1826)	333
Adaosurile versiunii românești din <i>Viețile sfinților</i> , Neamț, 1811	355